

Early Journal Content on JSTOR, Free to Anyone in the World

This article is one of nearly 500,000 scholarly works digitized and made freely available to everyone in the world by JSTOR.

Known as the Early Journal Content, this set of works include research articles, news, letters, and other writings published in more than 200 of the oldest leading academic journals. The works date from the mid-seventeenth to the early twentieth centuries.

We encourage people to read and share the Early Journal Content openly and to tell others that this resource exists. People may post this content online or redistribute in any way for non-commercial purposes.

Read more about Early Journal Content at <http://about.jstor.org/participate-jstor/individuals/early-journal-content>.

JSTOR is a digital library of academic journals, books, and primary source objects. JSTOR helps people discover, use, and build upon a wide range of content through a powerful research and teaching platform, and preserves this content for future generations. JSTOR is part of ITHAKA, a not-for-profit organization that also includes Ithaka S+R and Portico. For more information about JSTOR, please contact support@jstor.org.

THE BAHIR AND THE ZOHAR.

PROFESSOR BACHER is rather optimistic when he says (*Revue des Etudes Juives*, xxii., p. 33) that the question of the origin and the date of the *Zohar* has been settled long ago, and that it is only in catalogues of second-hand books that the name of R. Simeon ben Yohai appears as the author of the work. The fact is that the orthodox rabbis of all countries, and among them are many who have had a university training, do not yet dare to proclaim from the pulpit that prayers consisting of *Zohar* texts (usually recited during the Feast of Tabernacles on the eve of the *Hoshanah Rabba*) ought to be discontinued, since it is now proved that the *Zohar* is a compilation of the end of the thirteenth century, and was very probably made by Moses of Leon. The *Bahir*, which lost its popularity through the appearance of the *Zohar*, is still considered in the orthodox schools as a work written by R. Nehonyah ben haq-Qanah, in spite of a document published fourteen years ago, from which it can be seen that a synod of rabbis of Provence, (and amongst them the great Meshullam of Béziers,) assembled in 1245, and declared that since the *Bahir* was composed by a contemporary, who was also the author of a Kabbalistical commentary on Canticles, it should not be considered a book of authority. The name of the author was either Ezra or Azriel (perhaps the two names represent one person); the latter was the teacher of the famous Moses ben Nahman.

This document having appeared in the *Israelitische Letterbode*, III. (1877), p. 20 (see also Dr. Gross, *op. cit.*, p. 299), which had not a great circulation, we shall give it here (revised by Dr. L. Modona, of the Parma Library), with an English translation; the latter is necessary for the

benefit of those who know the *Bahir* only from the *Encyclopædia Britannica*, vol. xvi., p. 287, where the following statement was made in the year 1883:—"Some have pronounced the *Bahir* a late fabrication, but others, who have thoroughly studied it, justly describe it as 'old in substance if not in form.'"

Towards the end (fol. xxxi., 231*b* to 232*b*) of the MS. De Rossi, No. 155 in the Library of Parma, a manuscript which is of a controversial character (see *Histoire Littéraire de la France*, t. xxvii., pp. 558 to 562, and *Dr. H. Gross Monatschrift für Geschichte und Wissenschaft des Judenthums*, 1881, pp. 295 *sqq.*), by Meir ben Simeon of Narbonne, who lived about 1245, the *Bahir* is thus referred to in the following passage:—

והנה כתבנו כל זה לפניכם רבותינו שבכל עיר ועיר לגלות לכם כל הדברים האלה כי יראנו מפני החתימות אשר הטעו החותמים אליהם וגם שהוגר לנו שזייפו בחתימות הרבי מחכמי הארץ הזאת שלא חתמו בהם כן יטעו רבים מאנשי הארץ אחריהם ויתפארו בדברי כזבים לאמר בארצות בני תורה וחכמה מצאנו און ועצמה פן יאמרו ידינו רמה חלילה חלילה מרשע לנטות אחרי דברי המינות הלא לא תהא כזאת בישראל ושמענו שכבר חבר אליהם ספר קראו שמו בהיר שהזכרנוהו למעלה ובו לא ראו אור וכבר הגיע אותו ספר לידינו ומצאנו בו שתלו אותו בר נחוניא בן הקנה חס ושלום לא היה ולא נברא ולא נכשל בו אותו צדיק ואת פושעים לא נמנה ולשון הספר ההוא וכל עניניו מוכיחים כי היה מאיש שלא היה יודע שפת ספר ואמרי שפר ויש דברי מינות וכפירה בהרבה מקומות ו גם שמענו כי חבר עוד אליהם פירוש שיר השירים וספר יצירה והיכלות ונכתבו שם דברים בדרך מינותם ופיירוש קהלת ושאר ספרים דרשו וחקרו היטב ואם הם בקרבכם בערו אותו מן הארץ ולא יהיה לכם לפוקה וחטמו אחריהם כי כן בערנו אנחנו הנמצאים בקרבנו והמקום ברחמיו ישלח לנו גואל ויקבץ נפוצות יהודה וישראל ויסיר מקרב עמו ספקותם ומבוכותם והשיב לב אבות על בנים ולב בנים על אבותם כתבנו כל זה בהסכמת אדננו הרב הגדול נר ישראל מורינו ר' משלם בן הרב הגדול ר' משה נ"ר ושאר חכמי הארץ מקצתם שידעו בצנעה שרש הענין אשר הביאנו לכתוב והמשכילים יזהירו וכי:

¹ On fol. 230*b* the book is spoken of as follows:—כך מצאנו באחד מספריי. טעותם שקראו שמו בהיר והיכולות. ² Ms.

“ Behold ! all this we have written to the Rabbis of all towns, in order to make you know what is going on ; because we feared the influence of signatures, many of which are falsified, as we are told. They boast that in the land of learning they found strength (in the Kabbalah). God forbid that a heresy of this kind should take place in Israel ! We have heard that a book with the name of *Bahir*, which we have already mentioned above, has been published, in which no light can be seen (allusion to Bahir—“light”). This book has now reached us, and we find it attributed to R. Nehonya ben haq-Qanah. God forbid ! Such a work of his has never existed. This pious man has never stumbled upon it, and he was not numbered with the transgressors (Isaiah liii. 12). The style and the contents of this book show that the author did not know the pure language, not to say that it often contains the grossest heresy. We have heard that the author of it has composed also commentaries on Canticles, Ecclesiastes, on the books of the Creation, and on that of the heavenly palaces and other books, which all savour of heresy. Do investigate if these books are found among you, and, if so, make them disappear from your country, as we did in ours, so that they should not become a stumbling-block to you. May God, in his mercy, send us the Redeemer, who will gather the dispersed of Judah and Israel. May he take away from the midst of his people all doubts and perplexities, and turn the heart of the fathers to the children, and the heart of the children to their fathers (Malachi iv. 6). All this was written with the consent of our master, the great Rabbi, the light of Israel, our teacher, R. Meshullam, son of the great Rabbi, R. Moses, and of other wise men of our country, who knew secretly the object of our writing the present epistle. ‘ And they that be wise shall shine,’ etc. (Daniel xii. 3).”

This epistle was written about 1245 A.D. Raymundus Martini, who composed his *Pugio Fidei* in 1278, does not quote from the *Zohar*, which, if in existence then, would have been of great importance for the purpose of his controversy. (See *The Expositor*, February, 1888, p. 103, *sqq.*) The title *Zohar*, brilliancy, looks like an imitation of that of *Bahir*, and the chief theory of the Endless (אין סוף) found in it was most probably borrowed from the *Bahir*. The forger tried to compose or to compile it in the Aramaic language, a dialect of which R. Simeon ben Yohai, of the second century A.D., spoke as having been Galilean. We shall see that the original part of the book was not written entirely in this dialect, but that many passages were in Hebrew. That the Aramaic of the *Zohar* cannot be genuine in its style and grammar was shown beyond

dispute by the late S. D. Luzzatto. The statement that this book, as the adherents of its authenticity pretend, was hidden in a cave of Galilee for nearly one thousand years, it having been discovered as is asserted by Moses ben Nahman, who resided at Accho in the thirteenth century, speaks against its antiquity. It is, indeed, impossible that any document written on leather, parchment, paper or papyrus could be preserved for one thousand years in the damp climate of Palestine. Our readers will remember the fate of the famous MS. of Deuteronomy, brought to this country by the late Mr. Shapira, who also maintained that it was lying buried in a cave in Moab during several thousand years. The only country in which written documents of old date can be preserved is Egypt.

But putting aside this undoubted argument against the antiquity of the *Zohar*, and admitting a miraculous preservation of the book, a miracle which the forger never brought forward, we possess similar documentary evidence as in the case of the *Bahir* against the supposition of an early composition of the *Zohar*. It is the great Kabbalist, Isaac of Accho, disciple of the famous Moses ben Nahman, who expresses his doubts concerning the antiquity of the book. His words, which are to be found in the last edition of the *Yohasin* by Moses Zakkutho (London, 1867, p. 59), and are reproduced by Professor Graetz in his *History of the Jews* (T. vii., second edition, p. 420), we shall give here, according to another MS. of the *Yohasin*, lately acquired by the Bodleian Library (MS. Hebrew d. 16). The publication of it, with an English translation, is needed, since the English translation of Professor Graetz's *History* gives no original documents at all, and will, therefore, not help much towards showing what was said by a staunch orthodox believer at the end of the thirteenth century concerning the *Zohar*. Perhaps those who make use of the *Encyclopædia Britannica* will not blindly follow the enigmatical statement there (vol. xvi., p. 286) to the effect that

“a nucleus of the *Zohar* is of Mishnaic time, and R. Simeon ben Yohai was the author of the book in the same sense that R. Yohanan was the author of the Palestinian Talmud—*i.e.*, he gave the first impulse to the composition of the book. But R. Mosheh, of Leon, on the other hand, was the first not only to copy and to disseminate the *Zohar* in Europe, but also to disfigure it by sundry explanatory interpolations.”

The following is the text of Isaac of Accho's letter, according to the above-mentioned manuscript:—

מצאתי בספר ר' יצחק דמן עכו שנחרבה בזמנו עכו ונשבו כולם בזמן
 בן בנו של הרמב"ן ובזמן ר' דוד בן אברהם בן הרמב"ם ז"ל והוא הלך לספרד
 לחקור כיצד נמצא בזמנו ספר הזוהר אשר עשה ר' שמעון ור' אליעזר
 במערה אשרי הזוכים לאמיתתו באורו יראו אור ואמר לאמתתו מפני שזיף
 מקצתו המזיף אשר זיף ואמר שקבל שכל מה שנמצא בלשון ירושלמי
 כי הם דברי ר' שמעון ואם תראה בלשון הקדש האמן כי אינם דבריו רק
 דברי המזיף מפני שהספר האמיתי הוא בלשון ירושלמי כלו' וזה לשונו :
 ומפני ראותי כי דבריו מופלאים ישאבו ממקור העליון המעין המשיפע
 בלתי מקבל בשכמלו רדפתי אחריו ואשאלה את התלמידים הנמצאים
 בידם דברים גדולים ממנו מאין בא להם סודות מופלאים מקובלים מפה
 אל פה אשר לא יתנו ליכתב נמצאו שם מבוארים לכל קורא ספר ולא
 מצאתי תשובותיהם על שאלתם זאת מכוונת זה אומר בכה וזה אומר
 בכה : שמעתי אומרים כי הרב הנאמן הרמב"ן ז"ל שלח אותו מארץ ישראל
 לקטלוניא לבנו והביאו הרוח לארץ ארגון ויש אומרים לאלקנט ונפל ביד
 החכם ר' משה די ליאון הוא שאומרים עליו ר' משה די וודל הנארה ויא
 שמעולם לא חבר כזה חכם ספר זה אבל ר' משה זה יודע שם הכותב ובכחו
 זה יכתוב ר' משה זה דברים מופלאים אלה ולמען יקח בהם מחיר גדול כסף
 וזהב רב תולה דבריו באשלי רברבי לאמר מתוך הספר אשר חבר ר' שמעון
 בן יוחאי ור' אלעזר בנו וחביריו אני מעתיק לכם דברים אלו ואני כבאי
 ספרד ואבא אל עיר ואלדוליד אשר המלך שם ואמצא שם לר' משה זה
 ואמצא חן בעיניו וידבר עמי וידר לי וישבע לי לאמר כה יעשה לי אלהים
 וכי יוסיף אם לא הספר הקדמון אשר חבר ר' שמעון בן יוחאי אשר הוא
 היום בביתי במדינת ישיבתי היא אוילה בבואך שם אראך :
 ויהי אחר הדברים האלה נפרד ממני וילך לו ר' משה זה אל עיר
 אריבאלו לשוב אל ביתו לאוילה ויחלה באריבאלו וימת כשמעי בשורה זו

היטב חרה לי עד מות ואצא לי ואשים לדרך פעמי ואבא אל אוילה ומצאתי שם חכם גדול זקן ושמו ר' דוד די פאן קורבו¹ ואמצא חן בעיניו ואשביעהו לאמר הנתבררו לו סודות ספר הזוהר שבני אדם נחלקים זה אומר בכה וזה אומר בכה * ור' משה עצמו נדר לי ולא הספיק עד שמת ואיני יודע על מי אסמוך ולדברי מי אאמין ויאמר דע באמת כי נתברר לי בלא ספק שמעולם לא בא לידו של ר' משה זה ואין בעולם ספר זוהר רק היה ר' משה בעל שם הכותב ובכחו כתב כל מה שכתב בספר הזה ועתה שמע נא באי זה דרך נתברר לידע כי ר' משה זה היה מפזר גדול ומוציא בעין יפה ממונו עד שהיוכ הזה ביתו מלא כסף וזהב שיתנו לו העשירים המבינים בסודות גדולים אלה אשר יתן להם כתובים בשם הכותב ומחר יתרוקן כולו עד שעזב אשתו ובתו הנה ערומות שריוות ברעב ובצמא בעירום ובחוסר כל וכששמענו כי מת בעיר אריבאלו ואקום ואלך אל העשיר הגדול אשר בעיר הזאת הנקרא ר' יוסף דאבילה ואומר לו עתה הגיע העת אשר תזכה לספר הזוהר אשר לא יערכנו זהב וזכוכית * אם תעשה את אשר איעצך ועצתי היא זאת שיקרא ר' יוסף זה לאשתו ויאמר לה קחי נא מנחה נא² ביד שפחתך ושלחי אותה לאשת ר' משה ותעש כן :

ויהי ממחרת ויאמר עוד לה לכי נא ביתה אשת ר' משה ואמרי לה דעי כי רצוני הוא להשיא את בתך לבני ואלך לא יחסר לחם לאכול ובגד ללבוש כל ימיד ואין אני מבקשת ממך דבר בעולם רק ספר הזוהר אשר היה אישך מעתיק ממנו ונותן לבני אדם דברים אלה תאמרי לאשתו לבד ולבתו לבד ותשמעי את דבריהם אשר יענוכה ונראה האם מכוונים אם לא * ותלך ותעש כן * ותען אשת ר' משה ותשבעל אשת ר' יוסף לאמר כה יעשה אלהים וכה יוסף אם מעולם ספר זה היה עם אישי אבל מראשו ולבו מדעתו ושכלו כתב כל אשר כתב ואומרה לו בראותם אותו כותב מבלעדי דבר לפניו מדוע תאמר שאתה מעתיק מספר ואתה אין לך ספר אלא מראשך אתה כותב הלא נאה לך לומר כי משכך אתה כותב ויותר כבוד יהיה לך * ויען אלי ויאמר אליו אודיע להם סודי זה שמשכלי אני כותב לא ישניחו בדברי ולא יתנו בעבורם פרוטה כי יאמרו כי מלכו הוא בודאם אבל עתה כאשר ישמעו שמתוך ספר הזוהר אשר חבר ר' שמעון בן יוחאי ברוח הקדש אני מעתיק יקנו אותם בדמים יקרים כאשר ענייך רואות * אחרי כן דברה אשת ר' יוסף זה עם בתו של ר' משה את הדברים אשר דברה עם אמה להשיאה לבנה ולתת לאמה לחם ושמלה ותען לה כאשר ענתה אמה לא פחות ולא יותר * התרצה עדות ברורה מזו כשמעי דבריו אלה נשתוממתי ונבהלתי מאד ואאמין אז כי לא היה שם ספר רק בשם הכותב היה כותב ונותן לבני אדם * ואסע מאבילה ואבא עיר טאלאבירה ואמצא שם חכם גדול מופלא נדיב לב וטוב עין שמו ר' יוסף הלוי בנו של ר' טודרוס המקובל ואחקרה ממנו על אודות הספר הזה ויען

¹ Or קורבו.² So.

ויאמר אלי דע והאמן כי הספר הזוהר אשר חבר ר' שמעון בן יוחאי היה בידו של ר' משה זה וממנו יעתיק ויתן לאשר טוב בעיניו :

ועתה ראה נא בחינה גדולה אשר בחנתיו לר' משה אם מתוך ספר קדמון יעתיק או בכח שם הכותב יכתוב ' והבחינה היתה שימים רבים אחרי כותבו לי קונדרים גדולים ואומרה לו כי אבד ממני ואחל את פניו להעתיקו לו שנית ויאמר אלי הראני נא אחרית קונדרים אשר לפניו וראשית קונדרים אשר יבא אחריו ואני אעתיקהו לך שלם כראשון אשר אבד לך ואעש כן אחרי ימים מועטים נתן לי הקונדרים מועתק ואניההו עם הראשון וארא כי אין ביניהם הפרש כלל לא תוספת ולא מגרעת לא שנוי ענין ולא שנוי דברים אבל שפה אחת ודברים אחדים כאלו הועתק קונדרם מקונדרים היתכן בחינה גדולה מזו ונסיון חזק מזה :

ואסעה מטלבירה ואבואה עיר טליטלה ואוסיף לחקור על ספר אל החכמים ותלמידיהם ועדיין מצאתים חלוקים זה זה אומר בכה וזה אומר בכה וזה אומר בכה ובאשר ספרתי להם בחינת החכם ר' יוסף הנזכר אמרו לי שאין זה ראיה כי נוכל לומר שטרם נתנו לאדם קונדרים מהשם הכותב יעתיקהו תחלה לעצמו ולעולם לא יתרוקן ממנו אבל יעתיק ויתן יעתיק ויתן כמעתיק מספר קדמון אמנם נחחדש לי ענין כי אמרו לי תלמידים שראו איש זקן ושמו ר' יעקב תלמיד מובהק של ר' משה זה אשר היה אוהבו כנפשו שהיה מעיד עליו שמים וארץ שספר הזוהר אשר חבר ר' שמעון :

ומזה הספר היה חסר עליון שם ובעבור זה לא סיימתי מה עלה בידי מכל זה :

I found in the book of R. Isaac of Accho, which town was destroyed in his time, and all were made prisoners in the time of the grandson of Nahmanides, and in that of R. David, son of Abraham, son of Maimonides, that Isaac went to Spain in order to investigate how the *Zohar*, composed by R. Simeon and R. Eleazar in a cave, was found in Isaac's time. Blessed are those who reach to the truth of it, in its light they will see lights (Psalms xxxvi. 9); and for the truth, he said (there are, indeed, some falsifications), that he received that all which is found in it written in the Jerusalem dialect (Aramaic) is by R. Simeon; whatever is written in Hebrew are not words of Simeon, but by a forger, for the true book was entirely composed in the Aramaic dialect. Isaac says:

"Since I saw that the wonderful words are drawn from a high source, I followed it up and asked the disciples whence they had obtained these mysterious words which are only handed on from mouth to mouth, and never written. Their answers did not agree together. I heard that Nahmanides sent the *Zohar* from the Holy Land to his son in Catalonia and the spirit¹ brought it to Aragon, and according to others, to Alicante, where it fell into the hands of Moses of Leon, who is also called Moses of Guadalaxara. Others say that Moses never composed the book, but he

¹ Or, the wind, *i.e.*, an angel (Psalm civ. 4).

wrote it with the name of the writer,¹ and in order to gain money by it, he attributed it to Simeon ben Yohai, to his son Eleazar, and their companions, saying that he copied it from their writing. When I came to Spain, I went to Valladolid and met there R. Moses; I found grace in his eyes, and he assured me with an oath that the old book which R. Simeon b. Yohai had composed is now in his house at Avila, adding, I will show it to you when we arrive there.

“He then separated from me, going towards Arivalo on his way home, where he fell ill and died; when I heard these tidings, I was very grieved. I then went to Avila, where I found R. David,² whom I urgently asked to tell me about the mystery concerning the *Zohar*, about which opinions are so divided. I told him that Moses of Leon promised me that he would clear up the mystery, when he suddenly died; thus I do not know whom to believe. R. David said: I am sure that Moses never had the book (which never existed), but he wrote it with the name of the writer. Now listen how I shall get at the truth; Moses was in the habit of spending a great deal of money, which rich people lavished upon him for the communication of his mysteries; so prodigal was he that he left his wife and his daughter entirely unprovided for. And when we heard that he died at Arivalo, I said to Joseph of Avila, a very rich man, as follows: Now is the time to get hold of the precious book, if you will follow my advice, as follows:—‘Send your wife with a present to the wife of Moses, as well as to her daughter, telling the former that you are willing to marry your son to her daughter, and provide for both, for which you ask only the original of the *Zohar*, out of which Moses made his copies. The same proposal should be made separately to Moses’ daughter; you will then see if they agree in their answers.’ The wife of Moses affirmed on oath that her husband never had such a book, but he wrote all out of his brain, adding that she told him often, Why do you say that you copy from a book instead of avowing that you are the author of it, which would be more to your credit; to which his answer was, If I said so no one will care for it, and consequently not give a penny for it, but being the copy of the *Zohar*, composed by Simeon ben Yochai, and inspired by the Holy Ghost, they buy it, as you see, for a heavy sum. The same was said independently by Moses’ daughter. Joseph said to Isaac, Do you want a clearer statement than that? Isaac continues:—When I heard these words I was astonished and perplexed, so that I believed that the *Zohar* never existed, and that Moses wrote the book with the help of the name of the writer, and sold it to various persons. I then left Avila and went to Talavera, where I

¹ A Kabbalistic term for “by the help of a holy name.” According to a passage in a MS. given by Herr Senior Sachs (*Kerem Hemed*, VIII., p. 105), it was Joseph ben Todros hal-Levi, who was in possession of this wonderful name. No wonder then that Moses de Leon could have made use of it.

² The next words are still uncertain.

found the great and noble R. Joseph hal Levi, son of the Kabbalist R. Todros ; from him I also inquired concerning the *Zohar*. He said to me : —I believe that Moses possessed the original of the *Zohar*, composed by Simeon ben Yohai, from which he made copies and gave them to whom he pleased. Now I can give you a proof that Moses copied from an old book, viz., when he gave me a great part of his copies, and I pretended to have lost them, and when I asked him to make for me a second copy he replied, Show me the end of the quatrain which preceded the lost one, as well as the beginning of the next which follows, so that I may copy the missing one as perfectly as it was before. I did as he asked me, and after a few days he brought me another copy, which I compared with the one I had pretended was lost, and I saw no difference between the two ; there was nothing more and nothing less, no variations as to the contents as well as to the words. Can there be a stronger proof than this ?

“Then I left Talavera and came to Toledo, where I continued my investigations concerning the *Zohar*, and here I also found that opinions differed concerning it ; and when I told them of R. Joseph’s proof, which I have mentioned above, they said, That proves nothing, because Moses might have copied the quatrain for himself before he gave it to anyone, and this copy he kept always, which served him as the model. There is also a new fact concerning this book, viz., disciples told me that they saw an old man whose name was R. Jacob, a favourite pupil of Moses, who confirmed on oath that the *Zohar* was composed by R. Simeon. . . .”

Zakkutho says : “Isaac’s book was defective in this place, and consequently I cannot give his further statements concerning the *Zohar*.”

From this document we may conclude that the *Zohar* was, at the time of Isaac of Accho, written partly in Hebrew and partly in Aramaic. It seems that this was still the case in the copy of the book out of which R. Israel al-Naqawah (died 1391) took his quotations, which are to be found in his ethico-theological work *מנורת המאור*, “Lamp of the Light” (not to be confounded with a similar work of the same title by Isaac Aboab), a MS. of which is in the Bodleian. (See concerning his work Mr. S. Schechter’s article in the *Monatsschrift für Geschichte und Literatur*, 1885, pp. 114 and 234 *sqq.*). Israel gives some quotations in Aramaic from a Midrash *יהי אור* (he never uses the title of *Zohar*, the Yohasin mentions both titles), which agree *verbatim* with our editions of the *Zohar*, and other passages in Hebrew, which are to be found in the

Zohar in Aramaic. We shall give two instances only, from which it can be seen that Israel did not translate the *Zohar*, but quoted from a Hebrew original. Israel, however, never attributes the אור יהי אור to R. Simeon ben Yohai.

1. Fol. 24b in the chapter on Prayers, he quotes the following passages:

ונרסי במדרש יהי אור אם עולה קרבנו מן הבקר א"ר יוסי מאי שנא מן הבקר לעולה ומן הצאן לעולה ומן העוף לעולה אלא לכל אחד ואחד כפי השגת ידו • אם יכול להקריב בקר יקריב • ואם לאו מקריב צאן • ואם לאו מקריב עוף דכתיב ואם דל הוא ואין ידו משגת שהב"ה אינו מטריח על אדם להקריב יותר מיבלתו • אמר ר' אלעזר כפי מה שהיה החוטא היה מקריב הקרבן עשיר שלבו גם עליו מקריב מן הבקר • בינוני מקריב מן הצאן מפני שאין לבו גם עליו ורוחו שפלה מקריב הקל מן הכל שהוא העוף • והביה דן דין כל אחד ואחד • שאל ר' אלעזר לר' שמעון בן יוחאי אביו ואמר לו שנינו על שלש עבירות רעב בא לעולם ועונות אינן מצויין בעניים אלא בעשירים שלבם גם עליהם • ואינן מצויים לפי שרוחם נמוכה וקורשא בריך הוא לא עביד הנא בלא הנא • מדוע העניים שלא חטאו מתים ברעב והעשירים שעברו על שלש עבירות שבעולם הרעב בא אינם מתים כדי שיוסיפו לחטוא לפניו : אמר לו כשהיב רוצה ליפרע מן הרשעים ולאבד אותם מן העולם טרם משפיע להם הטובה בוא וראה כלים שהב"ה משתמש בהם • מה הם לב נשבר ונדכה וכשבצורת בא לעולם ויחזק הרעב על העניים מיד הן בוכין ונועין לפני הבה ושומע תפלתן שנ' כי לא בזה ולא שקץ ענות עני אוי להם לרשעים שהם בהשקט ובבטחה • ועכשיו כשהרעב בא אוי להם לחייבים שבעשירים בקולן של צדיקים שבעניים א"ר ר' שמעון זבחי אלהים רוח נשברה זבחי אלהים מדת הדין וי"א מדת הרחמים • כך הזובח ברוח נשברה הוא מונע מדת הדין ויגברו מדת הרחמים על מדת הדין • כך המתפלל ברוח נשברה כאלו הקריב זבחים לפני הבה ברוח נשברה יתגבר מדת הדין על מדת הרחמים • כי התפלות הם במקום הזבחים והקרבנות :

Compare with *Zohar* ויקרא, fol. 8b of the *editio princeps*.

2. Fol. 39b—ונרסי במדרש יהי אור א"ר יצחק אם הכהן המשיח יחטא • לאשמרת העם • זה כהן שהתקין את עצמו לעבודה ונמצא בו חטא • לאשמרת העם מאי וי לאינן דסמיכין עליה כיוצא בדבר שיצ שחטא וירד לפני התיבה וי לאינן דסמיכין עליה • ר' אלעזר ור' אבא היו יושבין לפני אלעזר בר שמעון אמר ר' אלעזר ראיתי לאבא ביום ראש השנה ויום הכפורים שלא רצה לשמוע תפלה אלא אם עמד שלשה ימים קודם לטהר אותו והיה אומר כתפלת שליח צבור שאם מטהר אותו קודם העולם מתכפר

וכ"ש בתקיעת שופר שלא היה שומע שופר אל"א ממי שהיה חכם ברוד
השופר ובטעם בתקיעות :

Compare *Zohar*, *ibidem* fol. 18.

It is perhaps worthy of mention that the convert, Alfonso de Zamora, the coadjutor of Cardinal Ximenez quotes, in his controversial treatise, with other books, also passages of the *Zohar* in pure Hebrew.¹

Modern critics like Landauer, Graetz, Jellinek, and others have shown from the mention of the crusades in the *Zohar*, from the word *eshnogah* (אשנוגה) for synagogue (already observed by the great orthodox rabbi, Jacob Emden, who utterly condemned the *Zohar* on literary grounds), and from other passages that the *Zohar* could not have been written by R. Simeon ben Yohai. They have done the same in the case of the *Bahir*. But critical arguments are of no account among the orthodox school. Will it awaken to its senses after having read the judgment of the Provence Rabbis upon the *Bahir*, and the doubts thrown by Isaac of Accho on the *Zohar*, or will anyone dare to pronounce these MS. documents to be spurious? If R. Meir ben Simeon of Narbonne forged the signature of the Great Meshullam, and Abraham Zakkutho interpolated Isaac of Accho's work, there remains indeed no further argument to produce.

A. NEUBAUER.

The *editio princeps* of the יו"חסי"ן (Constantinople, 1566, quaterna 36, 2b) has also this letter in some shortened and inaccurate recensions; the second edition (Cracovie, 1588) omits it for obvious reasons. The edition of London, 1857, gives it according to the MS. of the Bodleian Library (Catalogue 2202, fol. 199b), which text is reproduced by Prof. Graetz (*Geschichte der Juden*, t. vii., p. 470 of the 2nd edition). The editor, the late Filipowski (fol. 88b *seqq.*), has the following misreadings: Graetz, p. 470, l. 3 (l. ו"א) לא הכישי instead of הכישים, thus Graetz's emendation is confirmed by the new MS.; l. 4, MS. באישטלייא (Estella), instead of באיטאליא ;

¹ See *Archives des Missions Scientifiques et Littéraires*, Second Series, t. v., p. 428 (Paris, 1868).

the emendation of Prof. Graetz is consequently unnecessary ; l. 9, האמן for האמין ; l. 10, האמן הקדש בלשון תראה ואם בלשון ירושלמי instead of האמון ; l. 11, האמון ; l. 11, המעין המשפיע בלתי מקבל, which is a right emendation ; l. 13, ונמצאו for נמצאו ; l. 16, הריוח for הרוח, which is a right emendation ; l. 16, לאלקנטי for לאלקנט ; l. 17, די ווד for די ווד ; l. 17, אלחנארה ; l. 17, חכם for כזה חכם ; l. 19, לאמור for ואמר ; l. 25, שם is not in the MS. ; l. 26, ר' דוד דבאן קורכו, Page 471, l. ארבלו for ארבולו ; l. 3, ר' יוסף דאבילה ; l. 4, אשר תעשה ; l. 13, ויותר כבוד יהיה לך ; l. 20, MS. has טלאבירה ; l. 34, המעתיק for כמעתיק.